

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра культурології

ЗАТВЕРДЖЕНО
Протокол засідання кафедри
« 30 » вересня 2022 року № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОКПП 1.2.6. Основи моделювання культурних політик

Освітньо-професійна програма «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади»

спеціальність 034 Культурологія

факультет Історичний

2022–2023 рік

Робоча програма

«Основи моделювання культурних політик»

для здобувачів вищої освіти ОП «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади»

Спеціальність 034 «Культурологія»

Розробники:

Сікорська Ірина Миколаївна, кандидат з держуправління, доцент кафедри культурології
Маріупольського державного університету

_____ , 2022 рік

_____ , 2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття вищої освіти	заочна форма здобуття вищої освіти
Кількість кредитів – 7	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Обов'язкова	
Семестрових модулів - 3			
Змістових модулів –4	ОП «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади» Спеціальність 034 Культурологія	Рік підготовки	
		1-й	1-й
Семестр			
1-й		1-й	
Лекції			
24		12	
Індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ) (захист проєкту - інтеграції ВПО до культурного життя місцевих громад)	Семінарські, практичні		
		38	22
Загальна кількість годин – 210	Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Лабораторні	
		8	6
Самостійна робота			
126		92	
Індивідуальні завдання:			
14		78	
Вид контролю			
екзамен			
Тижневих годин для денної форми здобуття вищої освіти: аудиторних – 4 самостійної роботи здобувача - 10			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

- для денної форми здобуття вищої освіти – 50 %

- для заочної форми здобуття вищої освіти – 23,6 %

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни сприяння здобувачам вищої освіти в опануванні базових знань з основних моделей, типів культурної політики, її основними сучасними тенденціями у світі і в Україні сфери; питань її кадрового забезпечення та розвитку матеріально-технічної бази.

Завдання: формування у магістрантів фахових підходів до аналізу, експертного оцінювання і формування завдань, стратегій і механізмів реалізації культурної політики в Україні на різних рівнях, ознайомлення з основними типами культурних стратегій у різних країнах, виявлення тенденцій, проблем і шляхів їх вирішення.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі

Програма нормативної дисципліни професійної підготовки «Основи моделювання культурних політик» для ОС «Магістр» спеціальності 034 «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади» є важливою складовою частиною професійної підготовки майбутніх фахівців та передбачає забезпечення всебічного розвитку студентів, їхньої загальної та фахової культури. Все це необхідно для подальшої практичної діяльності, повноцінного функціонування в культурному просторі України та світу.

Навчальна дисципліна відноситься до нормативних дисциплін професійної підготовки, код навчальної дисципліни відповідно до програми освітньо-професійної підготовки ОК 10.

Передумови для вивчення дисципліни

Навчальний курс «Основи моделювання культурних політик» опирається на такі навчальні дисципліни: вступ до фаху, історія світової культури, культура України, історія мистецтва, культурологія.

Формування теоретичних основ, практичного досвіду, практичних вмінь і навичок з культурної політики належить до невід'ємних складових у підготовці культуролога.

Компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми у галузі професійної діяльності культуролога або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів культурології, а також характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 4. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 5. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 6. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 7. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 8. Здатність розробляти та управляти проектами.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 1. Усвідомлення взаємозв'язку культурних текстів та контекстів.

СК 2. Здатність до оцінювання та аналізу інформації у процесі реалізації професійної діяльності.

СК 3. Здатність виявляти культурні потреби суспільства та його окремих груп та визначати шляхи їх задоволення, забезпечувати культурні права і свободи людини.

СК 4. Усвідомлення соціальної та етичної місії культуролога, а також можливостей та особливостей практичного використання культурологічного знання.

СК 5. Здатність до ефективної взаємодії з представниками інших професій, а також до залучення до розв'язання проблем культури представників громадськості.

СК 6. Здатність критично осмислювати історичні здобутки та новітні досягнення культури.

СК 7. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати й моделювати культурний розвиток різних культурних регіонів, художньої та візуальної культури.

СК 8. Здатність організовувати роботу та здійснювати керівництво закладами культури, а також відповідними структурними підрозділами підприємств і установ, враховуючи економічні, законодавчі й етичні аспекти.

СК 9. Здатність до розв'язання актуальних проблем культури з урахуванням особливостей міжкультурної комунікації та ширшого контексту відповідних проблем.

СК 10. Здатність здійснювати експертизу культурних об'єктів та культурних процесів, їх критичний аналіз із застосуванням сучасних методів культурології.

СК 11. Здатність досліджувати культурні потреби громади, знаходити теми для культурних проєктів, сприяти ініціативам спрямованим на збереження культурного розмаїття та розвиток громади.

Результати навчання:

РН 1. Розуміти специфіку та особливості реалізації культурних ідей, образів, та смислів, а також критично оцінювати можливості їхньої інтерпретації для розв'язання суспільно-значимих проблем.

РН 2. Аналізувати текстові та візуальні джерела інформації щодо культурних явищ та процесів, верифікувати інформацію у відповідності до професійних задач.

РН 3. Аналізувати культурні права та свободи людини, форми та механізми їхньої ідентифікації, інкультурації, культурної адаптації з врахуванням регіональної специфіки.

РН 4. Популяризувати професію культуролога, дотримуючись етичних принципів.

РН 5. Організовувати та підтримувати комунікації з органами влади, науково-дослідними установами, інформаційно-аналітичними службами, засобами масової інформації з питань культури.

РН 6. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних питань, презентації результатів досліджень та проєктів.

РН 7. Оцінювати історичні здобутки та новітні досягнення культурології.

РН 8. Приймати ефективні рішення щодо розв'язання складних задач і практичних проблем культурного розвитку суспільства.

РН 9. Організовувати й управляти діяльністю закладів культури та відповідними структурними підрозділами підприємств і установ.

РН 10. Мати навички вироблення та ухвалення рішень з управління закладами та установами культури чи відповідними структурними підрозділами у непередбачуваних робочих та/або навчальних контекстах.

РН 12. Розуміти і застосовувати для розв'язання складних задач і проблем культурології методи та засоби стратегічного планування, прогнозування, моделювання культурних політик.

РН 13. Здійснювати експертну оцінку культурних творів, послуг та благ, культурних практик, культурно-мистецьких та дозвіллевих проєктів.

РН 14. Виявляти тенденції розвитку культурної сфери громади, організовувати та управляти соціокультурними процесами, гнучко реагувати на виклики у соціокультурній сфері, пропонувати креативні рішення, спрямовані на розвиток і просування цінностей соціокультурного розмаїття.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль 1. Культурна політика та її стратегії: проблеми визначення й особливості вивчення

Тема 1. Теоретичні засади моделювання культурних політик.

Література

1. Валевський, О. Л. (2021). Культурна політика в Україні в умовах економічної та соціальної нестабільності. Публічне урядування, (1 (26), 30-41. [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2021-1\(26\)-30-41](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2021-1(26)-30-41)
2. Гриценко О. Культура і влада. Теорія і практика культурної політики в сучасному світі [Електронний ресурс] / О. Гриценко // Український центр культурних досліджень. – Режим доступу: http://www.culturalstudies.in.ua/knigi_1_1_4.php.
3. Костиря І. О. (2018) Культурна політика України в умовах євроінтеграції. Гілея: науковий вісник, (131), 384-387.
4. Культурна політика в Україні : аналітичний огляд / О. А. Гриценко, Г. О. Андрес, І.С. Булкіна та ін.; ред.-упоряд. : О. А. Гриценко : Укр. центр культ. дослідж. – К. :УЦКД, 2007. – 160 с.

Тема 2. Основні тенденції дослідження культурної політики

Література

1. Культурна політика України: національна модель у європейському контексті. –
2. Київ, 2012 // https://niss.gov.ua/sites/default/files/2013-02/Kultura_Zdioruk-beb1d.pdf
3. Філіна , Т. (2021). Культурна політика держави в системі забезпечення культурних потреб людини. Грааль науки, (9), 444-448. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.22.10.2021.80>
4. Kangas, A., Duxbury, N., and De Beukelaer, C. (eds.) (2018) Cultural Policies for Sustainable Development. London: Routledge. ISBN 9781138494817.
5. UNESCO (2021). Cultural Policy Highlights. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/cultural-policy-highlights>

Змістовний модуль 2. Світова практика моделювання культурної політики

Тема 1. Сучасна культурна політика у світі

Література

1. Копієвська О. Р. (2005) Державна культурна політика: Сучасні концепції та підходи. Актуальні проблеми держави і права, (26). Стр.100-107.
2. State of the arts Cultural policies : Mapping a field in the process of reinvention. April 22, 2021. Analysis. Zurich Center for Creative Economies. <https://creativeeconomies.com/mapping-field-in-the-process-of-reinvention/>
3. European Stormy Times. Nature and humans: Cultural courage for change.. (2022) EU Member States' experts' report. URL <https://culture.ec.europa.eu/news/eu-experts-publish-proposals-to-harness-the-power-of-culture-for-sustainable-development>

Тема 2. Культурна глобалізація та принципи сучасної культурної політики

Література

1. State of the arts Cultural policies : Mapping a field in the process of reinvention. April 22, 2021. Analysis. Zurich Center for Creative Economies. <https://creativeeconomies.com/mapping-field-in-the-process-of-reinvention/>
2. European Stormy Times. Nature and humans: Cultural courage for change.. (2022) EU Member States' experts' report. URL <https://culture.ec.europa.eu/news/eu-experts-publish-proposals-to-harness-the-power-of-culture-for-sustainable-development>

3. Пріоритетні напрями розвитку державної культурної політики в системі національної безпеки. Аналітична записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/2130>
4. Сандел Т. Культурна політика України – оцінка міжнародних експертів. / Т. Сандел. – К. : БРВУ, 2007. – 56 с.
5. Саракун Л. П. (2016) Культурна політика сучасної України. Київ, 205.
6. Симоненко С.П. Проблеми культурної політики в Україні та світові інтеркультурні взаємодії// Універсальні виміри української культури. – Одеса, 2000. – стр. 43-55.

Змістовний модуль 3. Формування культурної політики в Україні

Тема 1. Етапи формування та особливості вітчизняної культурної політики

Література

1. Валевський, О. Л. (2021). Культурна політика в Україні в умовах економічної та соціальної нестабільності. Публічне урядування, (1 (26), 30-41. [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2021-1\(26\)-30-41](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2021-1(26)-30-41)

Тема 2. Нормативна база культурної політики в Україні

Література

1. Державна національна програма «Україна XXI століття» // Культура. – 2001. – С.44-46.
2. Закон України «Про освіту». URL: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/110-zakon-ukrayiny-pro-osvitu>
3. Закон України Про культуру від 14.12.2010 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 24.
4. Законодавча база галузі культури. Режим доступу:<https://uccs.org.ua/zakonodavcha-baza-haluzi-kultury/>
5. Конституція України // Відомості Верховної Ради України, 1996. № 30.

Змістовний модуль 4. Культурна політика України в умовах євроінтеграції

Тема 1. Культурна політика України: національна модель у європейському контексті

Література

1. Саракун Л. П. (2016) Культурна політика сучасної України. Київ, 205.
2. Симоненко С.П. Проблеми культурної політики в Україні та світові інтеркультурні взаємодії// Універсальні виміри української культури. – Одеса, 2000. – стр. 43-55.
3. Чукут С. (2000) Реалізація державної культурної політики як пріоритетний напрям розвитку гуманітарної сфери. Україна: просування в XXI століття: Наук.-метод. зб. К.: Вид-во УАДУ, стр. 200–210.
4. Шевченко М. (2019) Культурна політика України в умовах євроінтеграції: дилеми та виклики. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти, (3), стр. 215- 224.
5. Філіна , Т. (2021). Культурна політика держави в системі забезпечення культурних потреб людини. Грааль науки, (9), 444-448. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.22.10.2021.80>

Тема 2. Пріоритетна модель культурної політики України на сучасному етапі

Література

1. Культурна політика України: національна модель у європейському контексті. – Київ, 2012 // https://niss.gov.ua/sites/default/files/2013-02/Kultura_Zdioruk-beb1d.pdf
2. Мельник В. В. (2014) Становлення і розвиток культурної політики в умовах глобалізації. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії, (58), стр. 148-156.
3. Мовчан П. Культурна політика в Україні : пріоритети, принципи та шляхи реалізації

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р		л	п	лаб.	інд.	с.р
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовний модуль 1. Культурна політика та її стратегії: проблеми визначення й особливості вивчення												
Тема 1. Теоретичні засади моделювання культурних політик	26	2	6	2		16	12	2	2			8
Тема 2. Основні тенденції дослідження культурної політики	26	4	6			16	12	2	2			8
Усього за змістовим модулем 1	52	6	12	2		32	22	4	4			16
Змістовний модуль 2. Світова практика моделювання культурної політики												
Тема 1. Сучасна культурна політика у світі	26	2	6	2		16	12	2	2			8
Тема 2. Культурна глобалізація та принципи сучасної культурної політики	26	4	6			16	12	2	2	2		8
Усього за змістовим модулем 2	52	6	12	2		32	22	4	4	2		16
Змістовний модуль 3. Формування культурної політики в Україні												
Тема 1. Етапи формування та особливості вітчизняної культурної політики	26	2	6	2		16	14		4	2		8
Тема 2. Нормативна база культурної політики в Україні	24	4	4			16	12	2	2			8

Усього за змістовим модулем 3	50	6	10	2		32	26	2	6	2		16
Змістовний модуль 4. Культурна політика України в умовах євроінтеграції												
Тема 1. Культурна політика України: національна модель у європейському контексті	22	2	2	2		16	16	2	4	2		8
Тема 2. Пріоритетна модель культурної політики України на сучасному етапі	22	4	2			16	10		4			6
Усього за змістовим модулем 3	44	6	4	2		32	26	2	8	2		14
Модуль 2												
ІЗ (захист проекту - інтеграції ВПО до культурного життя місцевих громад)	14					14						78
Підготовка до екзамену	30						30					
Усього годин	210	24	38	8	14	12 6	210	12	22	6	78	92

5. Перелік тем та зміст практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин	Результати навчання (РН) за ОП
1.	<p>Тема 1. Теоретичні засади моделювання культурних політик</p> <p>1. Навчальна дисципліна «Основи моделювання культурних політик» у системі дисциплін професійної підготовки фахівців ОС «Магістр» спеціальності «Культурологія, культурне розмаїття та розвиток громади».</p> <p>2. Теоретичні засади вивчення навчальної дисципліни «Основи моделювання культурної політики».</p> <p>3. Понятійний апарат теорії культурної політики. Основна термінологія.</p>	Ознайомитися з теоретичними засадами вивчення навчальної дисципліни «Основи моделювання культурних політик».	8	РН 1 РН 7 РН 12

2.	<p>Тема 2. Сучасна культурна політика у світі</p> <p>1. Порівняльний аналіз та загальні принципи</p> <p>2. Основні цілі, завдання, основні напрямки, інструменти та моделі культурної політики в деяких країнах світу.</p> <p>3. Світовий досвід культурної політики, зокрема у країнах Європейського Союзу</p>	Здійснити порівняльний аналіз моделей культурної політики у міжнародному контексті.	6	PH 2 PH 7 PH 13
3.	<p>Тема 3. Етапи формування та особливості вітчизняної культурної політики</p> <p>1. Етапи формування культурної політики в Україні</p> <p>2. Законодавча та нормативно-правова база культурної політики в Україні</p> <p>3. Проблеми культурної політики України та шляхи їх вирішення.</p>	Визначити етапи формування вітчизняної системи культурної політики.	6	PH 6 PH 13 PH 14
4.	<p>Тема 4. Культурна політика України: національна модель у європейському контексті</p> <p>1. Культурна політика як чинник реформування суспільства в контексті євроінтеграційні процеси</p> <p>2. Вплив євроінтеграційних процесів в Україні на культурну політику</p> <p>3. Оптимальна модель культурної політики України з метою інтеграції до європейського гуманітарного простору.</p>	Вивчити особливості культурної політики України у європейському контексті.	6	PH 8 PH 9 PH 10
5	<p>Тема 5. Культурна глобалізація та принципи сучасної культурної політики</p> <p>1. Культурна політика в умовах глобалізації</p> <p>2. Виклики глобалізації для збереження національної культурної політики</p> <p>3. Роль ЮНЕСКО та інших міжнародних інституцій у виробленні сучасної культурної політики.</p>	Опанувати систему принципів сучасної культурної політики в Україні та глобальному контексті	6	PH 3 PH 4 PH 5

6	Тема 6. Пріоритетна модель культурної політики України на сучасному етапі 1. Перспектива розвитку культурної політики в Україні. 2. Інструменти культурної політики у сьогоденні. 3. Культурна політика як інструмент політики національної безпеки України: роль держави, медіа, освіти	Визначити перспективну модель сучасної культурної політики в Україні.	6	PH 7 PH 12 PH 14
---	--	---	---	------------------------

6. Перелік тем і зміст лабораторних занять

№ з/п	Назва теми та стислий зміст роботи	Мета роботи	Кількість годин	Результати навчання (PH) заОП
1.	Проектування моделі культурної політики України щодо інтеграції ВПО до культурного життя місцевих громад.	Сформулювати проектну пропозицію щодо здійснення комплексу заходів для запобігання конфліктів у майбутньому.	8	PH 14

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Підготовка до лекційних занять	12/6
2	Підготовка до практичних/семінарських/лабораторних занять	92/56
3	Підготовка до екзамену	30/30
4	Виконання індивідуальних завдань (захист проекту - інтеграції ВПО до культурного життя місцевих громад)	6/78
	Разом	140/170

8. Індивідуальні завдання

Індивідуальна навчально-дослідна робота є видом поза аудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни. Завершується виконання

студентами ІНЗД захистом навчального проекту в аудиторії з використанням сучасних інформаційно-технічних засобів.

Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – це вид науково-дослідної роботи студента, яка містить результати дослідницького пошуку, відображає певний рівень його навчальної компетентності та знань.

Мета ІНДЗ: самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань із навчального курсу, удосконалення навичок самостійної навчально-пізнавальної діяльності.

Вимоги для виконання ІНДЗ

Відповідно до Робочої програми, студентам пропонуються до виконання різні за типом та формою завдання до змістових модулів курсу «Основи моделювання культурних політик».

Виконання студентом ІНДЗ за окремими темами є обов'язковою умовою оцінювання його успішності з освоєння курсу. З метою успішного письмового виконання ІНДЗ студентам необхідно опрацювати за предметно-тематичним, алфавітним, систематичним та електронним каталогами бібліотеки МДУ та інших книгозбірень джерельну базу курсу «Державне управління галуззю культури» відповідно до списку рекомендованої базової та допоміжної літератури

Згідно з діючими бібліографічними вимогами, складається перелік використаних джерел та літератури з теми ІНДЗ (розміщується в якості останньої рубрики виконаного завдання). Результати роботи подаються у письмовій формі (роздрукований та сфальцьований реферат).

ІНДЗ подаються студентом на кафедру протягом 3-х днів після останнього семінарського заняття для перевірки викладачем до складання заліку.

Форма подання – комп'ютерний набір, надрукований на аркушах формату А4, кегль 14, шрифт – Times New Roman, інтервал – 1, мова – українська (джерела та література подаються мовою оригіналу). Поля: ліве – 20 мм, праве – 10 мм, верхнє – 20 мм, нижнє – 20 мм. Обсяг ІНДЗ (без врахування додатків) – 4-5 аркушів А4 без врахування титульної сторінки. Текст ІНДЗ подається у 3-ій особі від імені автора. Максимальна оцінка проекту становить по 25 балів. Критерії оцінки:

- змістовність,
- логічність викладення матеріалу,
- самостійність висновків,
- дотримання вимог щодо оформлення тексту.

Текст складається з наступних частин: вступу, основної частини (аналіз опрацьованих джерел з обраної теоретичної проблеми), висновків та списку опрацьованих джерел і літератури в алфавітному порядку (не менше 6 позицій).

Фактичну частину реферату становить аналіз результатів роботи з публікаціями з досліджуваної теми, тобто студент повинен структурувати отриманні знання з конкретного питання теорії книгознавства. Наприклад, застосовуючи творчий підхід, студент опрацьовує, порівнює та групує концептуальні підходи різних авторів стосовно вивчення теми (навести відомості про основних авторів та зміст публікацій, монографій, навчальних посібників, підручників, збірників праць науково-практичних конференцій тощо).

Обов'язковою умовою виконання завдання є дотримання діючих вимог до оформлення бібліографічних посилань (ДСТУ 7.1:2006).

9. Методи навчання

Навчальні лекції (вхідна, узагальнююча, проблемні, тематичні), семінарські заняття, робота з першоджерелами (аналіз документів та їх складання), робота з базами даних бібліотек, мережі Інтернет, виконання індивідуальних завдань, написання контрольної роботи.

10. Засоби діагностики результатів навчання

Під час вивчення дисципліни «Основи моделювання культурної політики» застосовується поточний та підсумковий контроль знань студента. Поточний контроль здійснюється у формі контролю систематичності та активності роботи студентів протягом семестру під час вивчення програмного матеріалу дисципліни, зокрема: відвідування семінарських занять; виступи на семінарських заняттях; участь в обговоренні питань з певної теми; виконання практичних завдань; відповіді на запитання викладача; експрес-тестування; підготовка індивідуальних науково-дослідних завдань з окремих питань; участь у науково-практичних заходах із проблем дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання після вивчення навчальної дисципліни у формі іспиту.

Питання до іспиту

1. Предмет та завдання навчальної дисципліни «Основи моделювання культурної політики»
2. Поняття та сутність культурної політики
3. Поняття культурної політики та культурних норм
4. Основні моделі культурної політики
5. Основні функції культурної політики
6. Нормативно-правова база культурної політики в Україні
7. Культурна політика України: національна модель
8. Типологія основних моделей культурної політики
9. Закони України стосовно культурної політики
10. Цілі і основні напрямки культурної політики
11. Завдання і основні функції Міністерства культури
12. Сучасний стан розвитку культури та культурної політики в Україні
13. Загальний опис становища культурної політики в Україні
14. Проблеми фінансування культури в Україні
15. Фінансування культури: європейський та світовий досвід
16. Проблеми та перспективи культурної політики в Україні на сучасному етапі розвитку суспільства
17. Удосконалення законодавства України у сфері культури
18. Моделі врегулювання регіонального культурного розмаїття в Україні в рамках культурної політики
19. Національна модель культурної політики України в контексті євроінтеграційних процесів
20. Культурна політика деяких країн ЄС
21. Основні аспекти та завдання транснаціональної культурної політики ЄС
22. Культурна політика Європейського Союзу, як об'єкт дослідження
23. Засади і принципи розвитку культурної політики ЄС
24. Програмний рівень культурної політики ЄС
25. Культурна політика США

26. Сучасні інноваційні моделі культурної політики
27. Української культури в Європі та міжнародна співпраця в цій сфері
28. Українська культура і завдання сучасної культурної політики
29. Міжнародне культурне співробітництво

11. Критерії оцінювання

Для допущення до підсумкової форми контролю студент має набрати за час навчання мінімальну кількість 20 балів і максимальну 100 балів.

I. Незадовільний	0-8	Студент розрізняє об'єкти вивчення.
	9-16	Студент відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення.
	17-24	Студент відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
II. Середній	25-37	Студент здатний до відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію.
	38-40	Студент відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правила, визначення, поняття.
	41-49	Студент виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його(її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
III. Достатній	50-57	Студент правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії .
	58-66	Знання студента є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і має неточності.
	67-75	Студент добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
IV. Високий	76-84	Студент має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
	85-92	Студент має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
	93-100	Студент має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал,

	самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.
--	--

Оцінювання проводяться за наступними критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії і методології проблем, що розглядаються;
- ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
- ознайомлення з рекомендованою літературою з питань, що розглядаються;
- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, вирішенні завдань, винесених для самостійного опрацювання, і завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

- логіка, структура, стиль викладання матеріалу в індивідуальній творчій роботі і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації і робити висновки.

Контроль за виконанням поставлених задач при проведенні практичних занять здійснюється протягом усього семестру. За успішне та систематичне виконання поставлених завдань студент отримує оцінку «відмінно» або по 20 % за поточний контроль, якщо студент виконує поставлені завдання.

Робота студента в аудиторії оцінюється за такими критеріями:

- самостійність виконання;
- логічність і послідовність викладання матеріалу;
- повнота розкриття теми;
- використання й аналіз додаткових літературних джерел.

Засоби діагностики навчальних досягнень студента - це унормовані та регламентовані методики, призначені для кількісного та якісного оцінювання ступеня сформованості знань, умінь та навичок, професійної компетентності осіб, які навчаються на освітньо-кваліфікаційний рівні «бакалавр», зі спеціальності 034 «Культурологія».

Метою застосування засобів діагностики є визначення рівня теоретичної та практичної підготовки студента до вирішення виробничих завдань в майбутній професійній діяльності; виявлення відповідності здобутих знань, набутих умінь і навичок вимогам стандартів

Засоби діагностики навчальних досягнень студента встановлюють вимоги, які забезпечують визначення рівня сформованості професійної компетентності як результатів навчання (знань, розумінь, умінь) в межах певного навчального курсу.

Рівень якості засвоєння навчального курсу визначається за системами оцінювання: Європейською кредитно-трансферною системою (ЄКТС) (за шкалою «А», «В», «С», «D», «Е», «FX» «F»); національною (за шкалою «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»); системою Маріупольського державного університету (за 100-бальною шкалою); комплексною (поєднання ЄКТС, національної системи та /або системи оцінювання Маріупольського державного університету).

Оцінювання успішності студента при засвоєнні змістовних модулів навчальної дисципліни здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового контролю знань.

Поточний контроль являє собою оцінку роботи на семінарських заняттях і виконанням письмових самостійних завдань та індивідуальних навчально-дослідних завдань.

Підсумковий контроль знань студента здійснюється під час виконання письмового іспиту, де оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні вміння набуті студентом під час опанування всього курсу.

Академічні успіхи студента визначаються за допомогою 100-бальної системи

оцінювання з обов'язковим переведенням оцінок відповідно до національної шкали та шкали ECTS.

I. Практична робота: семінарські заняття і виконання обов'язкових письмових завдань: самостійної роботи студента (СРС) та індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ).

II. Підсумковий контроль: іспит.

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Види роботи	Кількість годин	Обсяг кредитів	Кількість балів
Змістовний модуль 1. Культурна політика та її стратегії: проблеми визначення й особливості вивчення			
Тема 1. Теоретичні засади моделювання культурних політик	26	1,4	1
лекційні			5
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			
Тема 2. Основні тенденції дослідження культурної політики	26		1
лекційні			4
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			
Змістовний модуль 2. Світова практика моделювання культурної політики			
Тема 1. Сучасна культурна політика у світі	26	1,4	1
лекційні			5
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			
Тема 2. Культурна глобалізація та принципи сучасної культурної політики	26		1
лекційні			4
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			
Змістовний модуль 3. Формування культурної політики в Україні			
Тема 1. Етапи формування та особливості вітчизняної культурної політики	26	1,4	1
лекційні			5
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			
Тема 2. Нормативна база культурної політики в Україні	24		1
лекційні			4
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			
Змістовний модуль 4. Культурна політика України в умовах євроінтеграції			

Тема 1. Культурна політика України: національна модель у європейському контексті	22	1,4	1
лекційні			
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			5
Тема 2. Пріоритетна модель культурної політики України на сучасному етапі	22		1
лекційні			
практичні/семінарські/ лабораторні заняття			5
Виконання ІЗ Захист проєкту - інтеграції ВПО до культурного життя місцевих громад	14	0,4	5
Підготовка і складання екзамену	30	1	50
Підсумок	210	7	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, кваліфікаційної роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Опорні конспекти лекцій, комплекс методичного забезпечення дисципліни.
Програма навчальної дисципліни «Основи моделювання культурної політики»

побудована за вимогами кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах системи Міністерства освіти і науки України.

Виконання семінарських завдань передбачає використання мережі Інтернет.

14. Рекомендовані джерела інформації

Обов'язкова література

1. Валецький, О. Л. (2021). Культурна політика в Україні в умовах економічної та соціальної нестабільності. Публічне урядування, (1 (26), 30-41. [https://doi.org/10.32689/2617-2224-2021-1\(26\)-30-41](https://doi.org/10.32689/2617-2224-2021-1(26)-30-41)
2. Гриценко О. Культура і влада. Теорія і практика культурної політики в сучасному світі [Електронний ресурс] / О. Гриценко // Український центр культурних досліджень. – Режим доступу: http://www.culturalstudies.in.ua/knigi_1_1_4.php.
3. Декларація Мехіко щодо політики у сфері культури (26 липня – 6 серпня 1982 р.) / Україна в міжнародно-правових відносинах. Київ : Юрінком Інтер, 1997.
4. Державна національна програма «Україна XXI століття» // Культура. – 2001. – С.44-46.
5. Закон України «Про освіту». URL: <http://vnz.org.ua/zakonodavstvo/110-zakon-ukrayiny-pro-osvitu>
6. Закон України Про культуру від 14.12.2010 // Відомості Верховної Ради України. – 2011. – № 24.
7. Законодавча база галузі культури. Режим доступу:<https://uccs.org.ua/zakonodavchabaza-haluzi-kultury/>
8. Конституція України // Відомості Верховної Ради України, 1996. № 30.
9. Копієвська О. Р. (2005) Державна культурна політика: Сучасні концепції та підходи. Актуальні проблеми держави і права, (26). Стр.100-107.
10. Костенко Н. В. (2010) Динаміка культурних потреб населення України: очікування і ризики // Наука та інновації, (6), 60–66.
11. Костира І. О. (2018) Культурна політика України в умовах євроінтеграції. Гілея: науковий вісник, (131), 384-387.
12. Культурна політика в Україні : аналітичний огляд / О. А. Гриценко, Г. О. Андрес, І. С. Булкіна та ін.; ред.-упоряд. : О. А. Гриценко : Укр. центр культ. дослідж. – К. : УЦКД, 2007. – 160 с.
13. Культурна політика України: національна модель у європейському контексті. – Київ, 2012 // https://niss.gov.ua/sites/default/files/2013-02/Kultura_Zdioruk-beb1d.pdf
14. Мельник В. В. (2014) Становлення і розвиток культурної політики в умовах глобалізації. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії, (58), стр. 148-156.
15. Мовчан П. Культурна політика в Україні : пріоритети, принципи та шляхи реалізації //Голос України. — 2005. — 13 травня. — С. 16-17
16. Пріоритетні напрями розвитку державної культурної політики в системі національної безпеки. Аналітична записка. URL: <http://www.niss.gov.ua/articles/2130>
17. Сандел Т. Культурна політика України – оцінка міжнародних експертів. / Т. Сандел. – К. : БРВУ, 2007. – 56 с.
18. Саракун Л. П. (2016) Культурна політика сучасної України. Київ, 205.
19. Симоненко С.П. Проблеми культурної політики в Україні та світові інтеркультурні взаємодії// Універсальні виміри української культури. – Одеса, 2000. – стр. 43-55.
20. Чукут С. (2000) Реалізація державної культурної політики як пріоритетний напрям розвитку гуманітарної сфери. Україна: просування в XXI століття: Наук.-метод. зб. К.: Вид-во УАДУ, стр. 200–210.

27. Шевченко М. (2019) Культурна політика України в умовах євроінтеграції: дилеми та виклики. Міжнародні відносини: теоретико-практичні аспекти, (3), стр. 215- 224.
28. Філіна , Т. (2021). Культурна політика держави в системі забезпечення культурних потреб людини. Грааль науки, (9), 444-448. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.22.10.2021.80>
29. Kangas, A., Duxbury, N., and De Beukelaer, C. (eds.) (2018) Cultural Policies for Sustainable Development. London: Routledge. ISBN 9781138494817.
30. UNESCO (2021). Cultural Policy Highlights. URL: <https://www.unesco.org/en/articles/cultural-policy-highlights>
31. State of the arts Cultural policies : Mapping a field in the process of reinvention. April 22, 2021. Analysis. Zurich Center for Creative Economies. <https://creativeeconomies.com/mapping-field-in-the-process-of-reinvention/>
32. European Stormy Times. Nature and humans: Cultural courage for change.. (2022) EU Member States' experts' report. URL <https://culture.ec.europa.eu/news/eu-experts-publish-proposals-to-harness-the-power-of-culture-for-sustainable-development>

Додаткова література

1. Семчишин М. Тисяча років української культури / М. Семчишин. – К.: Друга рука, 1993. – 550 с.
2. Матарасо, Ф. Пошук рівноваги: двадцять одна стратегічна дилема культурної політики / Франсуа Матарасо, Чарльз Лендрі [Електронний ресурс]. –Режим доступу: http://www.lib.azh.com.ua/index2.php?subaction=showfull&id=1197401512&archive=&start_from=&ucat=5&
3. Попович М. Нарис історії культури України. Київ: «АртЕк», 2001. 728 с.
4. Treaty on European Union. Official Journal C 191, 1992. – 29 July [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/en/treaties/dat/11992M/>
5. European Cultural Parliament [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
6. <http://www.kulturparlament.com>

15. Політика навчальної дисципліни

Політика навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності та здійснюється відповідно до норм законодавства України щодо академічної доброчесності, Статуту Університету та інших нормативних документів.

Процедура зарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти (академічна мобільність), за іншими освітніми програмами, у попередні роки (при поновленні на навчання), а також у неформальній та інформальній освіті здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у Маріупольському державному університеті, введеного в дію наказом МДУ 28.12.2020 №326, Порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та / або інформальній освіті, введеного в дію наказом МДУ від 30.06.2022 № 81 та інших нормативних документів.

1. Академічна доброчесність здобувачів є це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень. важливою умовою для опанування результатів навчання за навчальною дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролю.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

- Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- Дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- Надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

МДУ виступає за дотримання принципів академічної доброчесності, тому обов'язково використовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – Unicheck, а також доступний безкоштовний сервіс, який здійснює перевірку на плагіат письмових робіт EduBirdie <https://edubirdie.com/perevirka-na-plagiat> .

Порушенням академічної доброчесності, згідно із Законом України «Про освіту» (ст. 42 п. 4) вважається:

- **академічний плагіат** – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та / або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;
- **самоплагіат** – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів;
- **фабрикація** – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;
- **фальсифікація** – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;
- **списування** – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання;
- **обман** – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;
- **хабарництво** – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;
- **необ'єктивне оцінювання** – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Наведений перелік не є остаточно вичерпним і не охоплює всіх діянь, що можуть містити ознаки порушення академічної доброчесності.

За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до наступної академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (поточний, підсумковий контроль, залік, іспит тощо);
- проведення додаткової перевірки всіх робіт авторства порушника;
- позбавлення наданих МДУ пільг з оплати навчання;
- оголошення догани із занесенням до особової справи порушника;
- відрахування з МДУ;
- інші, відповідно до вимог чинного законодавства та нормативних локальних актів МДУ.

Більш детально тут:

Анкетування з академічної доброчесності:

<https://docs.google.com/forms/d/1VHzYkdFEGivtVldsENos1SCDRHfUpGia1YkIlgQK8j0/edit>

2. Здобувач має право на оскарження процедури проведення та результатів контрольних заходів згідно Положення про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти в МДУ.

3. Участь в анкетуванні. Наприкінці навчального семестру здобувачам буде запропоновано заповнити анонімну анкету щодо якості викладання вивчених навчальних дисциплін.

Заповнення анкети є важливою для вдосконалення освітнього процесу та системи внутрішнього забезпечення якості освіти МДУ та дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати вашу думку стосовно покращення змісту навчальних дисциплін.

4. Неформальна освіта. Це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій. Здобувач вищої освіти, який виявив бажання щодо визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, звертається із відповідною заявою про визнання результатів, отриманих у неформальній освіті, в цілому для навчальної дисципліни /змістового модулю /практичних завдань з навчальної дисципліни/ завдань з практики тощо для здобувачів вищої освіти, до деканату факультету, на якому викладається навчальна дисципліна.

5. Інформальна освіта (самоосвіта) - це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Орієнтовний перелік електронних платформ, курсів неформальної та/або інформальної освіти:

Дистанційна платформа громадянської освіти VUMonline – Відкритий Університет Майдану (фільтрувати за тегом культурна освіченість), посилання: <https://vumonline.ua/>

Європейський освітній онлайн-ресурс Iversity, посилання: <https://iversity.org/>

Загальноєвропейська МВОК-ініціатива, заснована у 2013 році Європейською комісією та Європейською асоціацією університетів дистанційного навчання (EADTU) OpenupEd, посилання: <https://openuped.eu/>

Заснований Гарвардським університетом і Масачусетським технологічним університетом центром онлайн-навчання EdX, посилання: <https://www.edx.org/>

Мережа навчання Cisco, посилання: <https://learningnetwork.cisco.com/s/>

Освітній проєкт EdEra (Education Era), посилання:

Освітня платформа Відкритого університету Future Learn, посилання: <https://www.futurelearn.com/>

Платформа Stanford Open Edx, посилання: <https://online.stanford.edu/>

Проєкт Canvas Network, посилання: [https://www.canvas.net/Ge,kixyf yfdxfkmyf ,fpf lfyb\[jykfy rehcid Coursera \(filter by Subject “Arts & Humanities”\)?gjcblkfyfyz^ www.coursera.org](https://www.canvas.net/Ge,kixyf yfdxfkmyf ,fpf lfyb[jykfy rehcid Coursera (filter by Subject “Arts & Humanities”)?gjcblkfyfyz^ www.coursera.org)

Український проєкт онлайн-курсів Prometheus (тема фільтрування «Гуманітарні науки»), посилання: <https://prometheus.org.ua/>

**Завідувачка
кафедри культурології**

Юлія САБАДАШ

Гарант ОП

Юлія САБАДАШ